עלון לילדים

מסביב לשלחן השבת

מאת

יְלָדִים יְקָרִים, בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ אָנוּ מַמְשִׁיכִים לִקְרֹא עַל הַמַּאֲרָעוֹת הָעוֹבְרִים עַל יוֹסֵף הַצַּדִּיק. לְאַחַר שֶׁבְּפָרָשָׁה הַקּוֹדֶמֶת קָרָאנוּ עַל נְפִילָתוֹ שֶׁל יוֹסֵף שֶׁנִּזְרַק לַבּוֹר, נִמְכַּר לְעֶבֶד בְּמִצְרַיִם וְאַף הֻשְׁלַךְ לְבֵית הַסֹּהַר, בְּפָרָשָׁתֵנוּ אָנוּ רוֹאִים אֶת עֲלִיָּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף, שֶׁהִיא מִשְׁנֶה לְמֶלֶךְ וְנִהֵל אֶת כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם בִּשְׁנוֹת הָרָעָב וְהַשּׂוֹבַע.

חז"ל בְּמִדְרָשָׁם מְבָאֲרִים אֶת הַפְּסוּק מִתְּחִלַּת פָּרָשָׁתֵנוּ: "וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים" - "**קֵץ** (סוֹף) **שֵׁם לְחֹשֶׁךְ**". פַּרְעֹה חָלַם חֲלוֹם שֶׁחֵרְטוּמָיו לֹא הִצְלִיחוּ לְפָעְנֵחַ, שָׁמַע עַל יוֹסֵף, וּמִיָּד צִוָּה לְהָבִיאוֹ. וְכָךְ הִתְחִילָה עֲלִיָּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף: "**וַיְרִיצוּהוּ** מִן הַבּוֹר" - בְּמְהִירוּת, בְּרִיצָה. אוֹמֵר עַל כָּךְ בַּעַל הַחֶפֶץ חַיִּים: "כַּאֲשֶׁר מַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁה' רוֹצֶה לְהוֹשִׁיעַ אֶת הָאָדָם, אֵין עִכּוּבִים, וְהַכֹּל קוֹרֶה בִּמְהִירוּת! תּוֹךְ מִסְפָּר שָׁעוֹת יוֹסֵף הוּכַן לִהְיוֹת מֹשֵׁל בְּכָל אַרְצוֹת מִצְרַיִם - הַמַּעֲצָמָה הַגְּדוֹלָה בְּעוֹלָם בְּאוֹתָם יָמִים. וְכָךְ מְבָאֵר רַבִּי עוֹבַדְיָה סֹורְנוּ שֶׁיּוֹסֵף הוּרַץ מֵהַבּוֹר כִּי יִשְׁנוּ עִקָּרוֹן חָשׁוּב: כָּל יְשׁוּעַת ה' נַעֲשֵׂית בִּצְורָה מְזִידָה. כָּךְ גַּם ה' הוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּמְהִירוּת מִמִּצְרַיִם כְּכָתוּב: "כִּי **גֹרְשׁוּ** מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ", וְכָךְ יִקָּרֵה גַּם לָעֲתִיד לָבוֹא - הַמָּשִׁיחַ יָגִיעַ בִּמְהִירוּת שֶׁנֶּאֱמַר: "**וּפִתְאֹם** יָבוֹא אֶל הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן אֲשֶׁר אַתֶּם מְבַקְּשִׁים".

מֻסְפָּר עַל הַחֶפֶץ חַיִּים שֶׁיָּשַׁב עִם תַּלְמִידָיו בְּדַמְדּוּמֵי יְצִיאַת הַשַּׁבָּת בְּסוּף הַסְּעֻדָּה הַשְּׁלִישִׁית, וְלִפְתֹּם עַל עִנְיְנֵי הַגְּאֻלָּה הַמִּתְקָרֶבֶת. כְּשֶׁנִּהְיָה כְּבָר חָשֵׁךְ גָּמוּר וְהַשַּׁבָּת יָצְאָה, הִדְלִיק מִישֶׁהוּ אֶת הָאוֹר, וְהֶחֱדֵר הִתְמַלֵּא אוֹר. כֻּלָּם מִצְמְצְמוּ בְּעֵינֵיהֶם לְהִתְרַגֵּל לְאוֹר הַפִּתְאֹמִי, וְהֶחָפֵץ חַיִּים קָרָא: "רוֹאִים אַתֶּם: **כָּךְ תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה הָעֲתִידָה, רֶגַע אֶחָד יִהְיֶה חֹשֶׁךְ גָּמוּר, וּלְפֶתַע יָאִיר אוֹר הַגְּאֻלָּה בִּמְלוֹא עוֹזוֹ!**"

נִשְׁתַּדֵּל בְּכָלָנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ לְקָרֵב אֶת הִתְגַּלּוּת הָאוֹר הַגָּדוֹל בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.

מה רבו מעשיך ה'...

אש להבה

"אֲנִי כָּל כָּךְ אוֹהֵב לְהִסְתַּכֵּל עַל נְרוֹת הַחֲנֻכָּה שֶׁדּוֹלְקִים בְּחַלּוֹנוֹת..." חִגִּית וַחֲבֵרָתָהּ יָעֵל הֵבִיטוּ מְקֻסְמוֹת עַל הַחֲנֻכִּיָּה בְּבֵיתָהּ שֶׁל חִגִּית. "תַּגִּידִי, שָׁאַלְתְּ אֶת עַצְמֵךְ פַּעַם, מַהִי בְּעֶצֶם אֵשׁ?"

"לְמַדְנוּ שֶׁנָּה שֶׁעָבְרָה בְּשִׁעוּר מַדָּעִים שֶׁכְּדֵי לְהַדְלִיק אֵשׁ צְרִיכִים בְּהַתְחָלָה מְקוֹר חֹם כְּלָשֶׁהוּ, כְּמוֹ אֵשׁ מִגֶּפְרוּר אוֹ מַצִּית. בְּנוֹסֵף לְכָךְ צָרִיךְ חֹמֶר דָּלֵק, שֶׁעָנָה אוֹ שֶׁמֶן כְּמָשָׁל", אָמְרָה יָעֵל, "אֲנִי יוֹדַעַת גַּם שֶׁאֵם שָׁמִים עַל נֵר כּוֹס הַפּוּכָּה הַלָּהָבָה נֶחֱלֶשֶׁת וּלְבַסּוֹף כָּבָה בִּגְלַל שֶׁאֵשׁ זְקוּקָה לַאֲוִיר, אֲבָל לֹא כָּל כָּךְ הַבַּנְתִּי לָמָּה".

"רוֹצָה שֶׁנִּשְׁאַל אֶת שָׂרָה, הַמּוֹרָה הַחֲדָשָׁה לְטֶבַע? הִיא דַּי נֶחְמֶדֶת, וְיֵשׁ אֶת מִסְפָּר הַטֶּלְפוֹן שֶׁלָּהּ בְּדֶדְ הַקֶּשֶׁר שֶׁל הַכִּתָּה", חִגִּית הֶלְבְּכָה לְהָבִיא אֶת הַטֶּלְפוֹן, חִיְּגָה, וְהִצִּיגָה לַמּוֹרָה אֶת שְׁאֵלָתָן.

"אֵשׁ הִיא בְּעֶצֶם סוּג שֶׁל "תְּגוּבָה כִּימִיתִּ", הַשִּׁיבָה הַמּוֹרָה שָׂרָה. "תְּגוּבָה כִּימִית הִיא מָה שֶׁקּוֹרֶה כַּאֲשֶׁר מְקָרְבִים שְׁנֵי חֹמָרִים רְגִילִים זֶה לָזֶה בַּצּוּרָה הַנְּכוֹנָה. הֵם מְשַׁנִּים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי וְיוֹצְרִים בְּיַחַד חֹמֶר חָדָשׁ.

זֶה בְּדִיּוּק מָה שֶׁקּוֹרֶה כְּשֶׁמַּדְלִיקִים אֵשׁ: בְּאֲוִיר מְסָבִיבֵנוּ יֵשׁ גַּז הַנִּקְרָא חַמְצָן. כְּשֶׁמַּדְלִיקִים נֵר מִתְרַחֶשֶׁת תְּגוּבָה כִּימִית בֵּין הַשַּׁעֲוָה לְבֵין הַחַמְצָן שֶׁבָּאֲוִיר. בַּתַּהֲלִיךְ נוֹצְרִים אוֹר וְחֹם רַב וּמִתְקַבְּלִים חֹמָרִים חֲדָשִׁים כְּמוֹ פַּחְמָן דו-חַמְצָנִי וְאֵפְלּוּ אֲדֵי מַיִם.

אֲנִי מְבָרֶכֶת אֶתְכֶן שֶׁהָרַצְוֹן לִלְמֹד וְלָדַעַת יִבְעַר תָּמִיד בְּלִבְּכֶן!"

ספר בראשית
נ"ט נ"ח נ"ז נ"ו מ"ט מ"ח מ"ז מ"ו מ"ה מ"ד מ"ג מ"ב מ"א

את התשובות לח"ד:
יש"ו בשולם לנקה:
08-6610015
או בדואר אלקטרוני:
tairneri@gmail.com

בדרך למקדש...

"הנפן של צהר"

"הֵי שְׁמִעֵהוּ", אָמַר אַחִיטוּב וְכִלּוֹ מִתְנַשֵּׁף "יֵשׁ לָךְ זְמַן לַעֲזֹר לָנוּ?" "וַדַּאי, בְּשִׂמְחָה" אָמְרָתִי. הָלַכְתִּי בְּעִקְבוֹת אַחִיטוּב, עָלִינוּ בְּמַדְרֵגוֹת שֶׁעֲרֵי נִיקָנוֹר וְהִגַּעְנוּ לָעֲזָרַת יִשְׂרָאֵל. אַחִיטוּב הִתְקַדֵּם לְעֵבֶר מִזְבַּח הַחִיצּוֹן, הִקִּיף אוֹתוֹ וְעָצַר לְיַד שֶׁעֲרֵי הַהֵיכָל. שַׁעֲרֵי הַהֵיכָל הָיוּ פְּתוּחִים.

הִסְתַּכַּלְתִּי אֶל הַהֵיכָל וְרָאִיתִי אֶת מְנוֹרַת הַזָּהָב, הַקְּטֹרֶת וְשֻׁלְחָן לֶחֶם הַפָּנִים. בֵּינְתַיִם גַּם אֶלְעָזָר וִיהוּדָה הַכֹּהֲנִים נֶעֱמְדוּ לְיָדֵינוּ. "מָה עוֹשִׂים?" שָׁאַלְתִּי אֶת אַחִיטוּב. "הִנֵּה, רוֹאֶה אֶת זֶה?" אַחִיטוּב הִצְבִּיעַ לְמַעְלָה, אֶל מֵעַל שַׁעֲרֵי הַהֵיכָל. הִבַּטְתִּי מַעְלָה. כֵּן, אֲנִי מַכִּיר, זוֹהִי "הַנֵּפֶן שֶׁל צָהֳרַיִם" - מֵעַל שַׁעֲרֵי הַהֵיכָל הָיוּ תְּלוּיִים מְעִין אֶשְׁכּוֹלוֹת שֶׁל עֲנָבִים מִזָּהָב אֲמִתִּי. יָדַעְתִּי שֶׁיֵּשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמְּנַדְּבִים לְמִקְדָּשׁ עֵלָה אוֹ נְזִיר מִזָּהָב וְהַכֹּהֲנִים תָּלוּ וְחִבְּרוּ אוֹתָם לְגֶפֶן - כָּךְ הָיוּ מְחַבְּרִים עוֹד עֵלָה, עוֹד נְזִיר אוֹ אֶשְׁכּוֹל שֶׁתָּרְמוּ הָאֲנָשִׁים וְהַגֶּפֶן מִזָּהָב קְשׁוּיָה אֶת שַׁעֲרֵי הַהֵיכָל. "אֲבָל מָה צָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת עַכְשָׁו? לְנַקּוֹת אוֹתָהּ?" שְׁאַלְתִּי. "לֹא", חִיֵּךְ אַחִיטוּב, "הִיא כְּבָר מְרוּרִידִים חֵלֶק מֵהָאֶשְׁכּוֹלוֹת שֶׁל הַגֶּפֶן, אַחַר כָּךְ יִמְכְּרוּ אוֹתָם וּבְכֶסֶף יִשְׁתַּמְּשׁוּ לְצוֹרְכֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ". "מָה לְמָשָׁל?" שָׁאַלְתִּי. "לְאָרֵג בְּגָדִים לַכֹּהֲנִים, לְסַדֵּר אֶת הַמְּקוֹרוֹת וְכָל שְׁאָר צוֹרְכֵי הַמִּקְדָּשׁ" אָמַר אַחִיטוּב "הִנֵּה, קַח מֵאֶלְעָזָר אֶת הָאֶשְׁכּוֹל שֶׁהוּא הוֹרִיד וְתֵנִים בְּקוּפְסָה". בְּשָׁתִי יָדַי הֶחֱזַקְתִּי אֶת הָאֶשְׁכּוֹל וְהִנַּחְתִּי בְּזְהִירוּת רַבָּה. מִי שָׁתָרַם אֶת הָאֶשְׁכּוֹל נָדַב יָכֹל הָיָה לִקְנוֹת בָּזֶה אֵיזֶה בֵּית גָּדוֹל אוֹ לַעֲרֹךְ מִסְעָדָה גְּדוֹלָה, אַךְ הוּא לֹא עָשָׂה אֶת זֶה, וְהֶחְלִיט מִכָּל הַלֵּב לִתֵּת מִשֶּׁלּוֹ לְבֵית ה', חָשַׁבְתִּי לְעַצְמִי. זֶהוּ, הִנֵּה הֶעֱלָה מַחֲשָׁבָה הָאַחֲרוֹן, הִנַּחְתִּי אוֹתוֹ בְּזְהִירוּת בְּקוּפְסָא. יְהוּדָה וְאֶלְעָזָר סָגְרוּ אֶת הַקּוּפְסָא. "אַתָּה יוֹדֵעַ", אָמַר אַחִיטוּב "סָבָא שֶׁתָּמַר הַכֹּהֵן תָּמִיד הָיָה מַסְפִּיר לָנוּ שִׁבְעִים שֶׁשִּׁמֹּה הַמֶּלֶךְ בָּנָה אֶת הַמִּקְדָּשׁ, צִיר בְּתוֹכוֹ כָּל מִינֵי אִילָנוֹת, וְכֻשֶּׁהָיוּ הָאִילָנוֹת בָּחוּץ נוֹתְנִים פֵּרוֹת, גַּם הָאִילָנוֹת הַמְצֻיָּרִים שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ נָתְנוּ פֵּרוֹת". הִרְהַמְתִּי אֶת עֵינַי וְדִמְיַנְתִּי אֶת הַגֶּפֶן מִזָּהָב גְּדוֹלָה מֵעַצְמָהּ. פַּעַם הַסְּבִיר לִי יְהוֹנָדָב שֶׁהַנְּסִיךְ שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ נוֹעָדוּ לְהַרְאוֹת לָעָם יִשְׂרָאֵל כַּמָּה ה' שָׂמַח בָּהֶם וְאוֹהֵב אוֹתָם. הִלְוַאי שֶׁנִּזְכֶּה לָזֶה בְּקָרוֹב.

הידעת?

להציל את עמי מהרירות רצתי אך שם לא לְמָדוּת כִּי שתי בכסף רב נמחצתי

את הכהנה קבל אשור מבעל הציץ ובפנת הלשכה חבוי ומציץ

אך בעיני החשמונאים אני נתעב

- מתנדבים
- "מחדירה שמרה"
- לא להשתמש באור החנוכייה
- אפילו לצורך לימוד תורה ואפילו ממרחק וכדו' ולא להדליק מנר לנר

אורי אשל גדרה

כותבי עלון ילדים: הרב ישראל שנהב, ירדן נאור, תהילה יפרת

הסיפור שלי

מאת

גיבור אמיתי

עז התִּפְאֶרֶת לְהֻרְדָּם. הוא סִפֵּר לְאַבָּא שֶׁלּוֹ כִּי הוא מֻטְרָד מִכָּךְ שֶׁהוא לֹא מַצְלִיחַ לְאַזֵּר אֹמֶץ וְלַהֲגִיד אֶת דַּעְתּוֹ בְּכִתָּה בְּקוֹל. כַּאֲשֶׁר סוף סוף הוא נִדָּם, בֶּחָלוֹמוֹ הוא מוֹשִׁיט יָד לְאָדָם בַּעַל הַדְּרַת פָּנִים, וְהוא נִלְקָח לְמַסָּע. פִּתְאֹם עז מוֹצֵא עַצְמוֹ בְּשִׂיחָה תּוֹסֶסֶת שֶׁל מַתְּתְיָהוּ וּבְנוֹ, יְהוּדָה. לְמָרוֹת שֶׁהֵם מְבִינִים כִּי הַסִּכּוּי שֶׁהֵם יִנָּצְחוּ קָלוּשׁ, הֵם לֹא מוֹנְעִים לְוַתֵּר בְּלִי מִלְחָמָה. עז הִרְגִּישׁ שֶׁהוא מִתְמַלֵּא בְּעַצְמָה וּבְגְבוּרָה מִקְּרִיאָתוֹ שֶׁל מַתְּתְיָהוּ לְצֵאת לַמִּרְדְּ, הוא כְּבָר הָיָה מוּכָן לְהִלָּחֵם לְמַעַן הָאֱמוּנָה, לְמַעַן עַם יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁלְּפֶתַע הִרְגִּישׁ יָד מְנַעְנַעַת אוֹתוֹ בְּחוּזְקָה...

עז לֹא הֵבִין מִי אוֹתָהּ בּוֹ. "מַתְּתְיָהוּ" הוּא קָרָא בְּקוֹל "תַּעֲזֹר לִי" הוּא נִסָּה לְהִשְׁתַּחְרֵר, כְּשֶׁלְּפֶתַע שָׁמַע קוֹל רַךְ קוֹרֵא לוֹ, בְּאִלּוּ מִמֶּרְחַקִּים. "עַזִּי עַזִּי חֲמוּד, אַתָּה צָרִיךְ לָקוּם. כְּבָר מְאֻחָר" עז פָּקַח אֶת עֵינָיו, הוּא רָאָה אֶת אַבָּא, י' יוֹשֵׁב עַל קְצֵה הַמִּטָּה וּמְחַיֵּךְ אֵלָיו. "הָעֲרֵתִי אוֹתָךְ בְּאֶמְצַע מַשֶּׁהוּ חָשׁוּב?" אַבָּא צָחַק. עז הָיָה קָצַת נָבוֹךְ. "כְּנִרְאֶה שֶׁחָשַׁבְתִּי הַרְבֵּה עַל הַמְּבָּצִים אִתְמוֹל, כִּי הַלַּיְלָה חָלַמְתִּי שֶׁאֲנִי נִמְצָא אִתָּם בְּמֶרְכָּז הַגְּדוֹל". אַבָּא חִבֵּק אֶת עז חִבּוּק חָזָק וְאָמַר "אֲנִי בְּטוּחַ שֶׁהָיִיתָ לוֹחֵם אַמִּיץ" עז חִבֵּק אֶת אַבָּא בַּחֲזָרָה וְקָם מֵהַמִּטָּה.

הַחֲלוֹם הָיָה נִרְאֶה לְעז כָּל כָּךְ מְצִיאוּתִי שֶׁהָיָה לוֹ קָשֶׁה לְהַאֲמִין שֶׁזֶּה הָיָה רַק חֲלוֹם וְתוּ לֹא. עז חָשַׁב שֶׁהוא שָׁהָא בַּמַּחֲנֶה מֵהַתְּגוּבָה שֶׁלּוֹ עַצְמוֹ, מִכָּךְ שֶׁהוּא הָיָה מוּכָן לְהִלָּחֵם עִם הַמְּבָּצִים לְמַעַן קְדוּשׁ ה'. עז הֶחְלִיט כִּי גַּם אִם אֵין מִלְחָמָה בַּיָּוְנִים עֲכָשָׁו, הוּא צָרִיךְ לְאָזֵר אֹמֶץ וְלוֹמַר אֶת דַּעְתּוֹ.

בְּבֵית הַסֵּפֶר, הַיּוֹם עָבַר דִּי רָגִיל עַד שֶׁעִיצְבָּן כֻּלָּם לְהַסְפִּקָה. כְּשֶׁלְּפֶתַע, עז רָאָה כֵּיצַד הַיְלָדִים נִטְפָּלִים שׁוּב לְיִשַׁי, הָעוֹלֶה הֶחָדָשׁ. עז הָלַךְ לְשָׁם בְּמְהִירוּת, "אוֹלַי תַּפְסִיקוּ!" הַיְלָדִים הִסְתּוֹבְבוּ אֵלָיו בְּתִמְהָה. "מָה אִכְפַּת לָךְ?" הֵם עָנוּ בְּקֹצֶר. "יִשַׁי לֹא יָכוֹל לְדַבֵּר בְּשִׁבְיל עַצְמוֹ אֲז אֲנִי אֶעֱזֹר לוֹ. תַּנִּיחוּ לוֹ לְנַפְשׁוֹ, גַּם כָּכָה קָשֶׁה לוֹ שֶׁהוּא לֹא מֵבִין מָה קוֹרֶה סְבִיבוֹ, לֹא צָרִיךְ לְהוֹסִיף לוֹ צַעַר" עז הוֹשִׁיט יָד לְיִשַׁי וְקִמֵּץ לוֹ לְבוֹא אִתּוֹ.

כְּשֶׁהָלְכוּ בְּיַחַד, יִשַׁי אָמַר בְּמִבְטָא כָּבֵד: "תּוֹדָה" עז חָיֵךְ, וְלַמְרוֹת שֶׁחָשַׁב שֶׁיִּשַׁי לֹא יָבִין אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, אָמַר, "זֶה לֹא אֲנִי, זֶה מַתְּתְיָהוּ הַמַּכַּבִּי..."

סוף

נקודת אור - הרב אמיר בן דוד שליט"א

זאת חנוכה

על תושבי יהודה ושומרון, נתנה גזרה של הקפאת בניה למשך עשרה חודשים. אמנם גזרה זו היא בפועל על תושבי יהודה ושומרון, אך המשמעות שלה היא לגבי כל העם היושב בציון. איך הגענו למצב כזה? כאשר רוב העם בחר בשלטון הקרוי ימני, אך מקבל מדיניות של שמאל? נדמה, שניתן לומר שהבעיה שלנו היא המטרה שלנו. מה השאיפה שלנו. לאן אנו רוצים להגיע. האם המטרה שלנו היא עצמאות ושלום בלבד? האם המטרה היא ארץ ישראל השלמה בלבד? או שמא מטרה אחרת יש לנו?

ננסה ללמוד מהחשמונאים, אשר התמודדו עם מצב כמעט בלתי אפשרי, מצב של שלטון יווני בתוך כל חלקי ארץ ישראל, עם התיוונות קשה של חלקים גדולים מהעם. האם השאיפה שלהם היתה רק לעצמאות? רק לאפשרות ללמוד תורה ולקיים מצוות? נראה מה אנו לומדים מהתפילה אותה אנו מוסיפים בחנוכה: **"ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה. ואחר כך באו בניך לדביר ביתך, ופינו את היכלך, וטהרו את מקדשך, והדליקו נרות בחצרות קדשך..."** לאחר ניסי הנצחון, באו לבית המקדש ובדקו ומצאו פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של הכהן הגדול. לולא היו בודקים, לא היו מוצאים. החשמונאים לא הסתפקו בנס הנצחון, אלא המשיכו עד לבית המקדש וחיפשו אחר פך אחד של שמן שהיה טהור על מנת להמשיך את האור במנורה.

מצויים אנו לאחר כאלפיים שנות גלות, בחסדי ה' יתברך חזרנו לארצנו וקיבלנו עצמאות. יש צבא משלנו, משטרה משלנו, מרכזי תורה הגדולים בעולם אך האם רק לזה התפללנו? דוד המלך אומר בתהילים קל"ב **"אשר נשבע לה' נדר לאביר יעקב. אם אבוא באוהל ביתי אם אעלה על ערש יצועי. אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה. עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב"**.

אלפיים שנה התפללנו "לשנה הבאה בירושלים הבנויה" זאת אומרת - בית המקדש. ב"ה יש לנו בתים בארץ ישראל, אך מה עם ביתו של ה'? **צריך לא לשכוח את העיקר!** בכל מה שאנו פועלים למען ארץ ישראל בבניין הארץ ובהגדלת התורה - המטרה בסופו של דבר שהשכינה תשרה בציון. בניין בית המקדש.

ירושלים והמקדש הם המקור לאחדות עם ישראל ולא לפרוד. הרי שלום לא יכון עד אז. כולנו תפצי שלום. כולנו תפצי משפט אמת, צדק ויושר. אך אלה לא יישררו עד שיבנה בית המקדש. על כן משימתנו העיקרית היא "חנוכת המזבח". חנוכה מלשון חינוך. צריך חינוך והרגל להבין ששאיפתנו ומגמתנו היא בית לה'. עד שאנו דואגים לבתים שלנו, מה אנו עושים בשביל בית עולמים? אם נצפה לבנייתו, אם נשאף לבנינו, אם נתחיל בפעולות האפשריות על מנת להכשיר את הקרקע הן בהסברה והן בפוליטיקה או אז גם נזכה בע"ה ובקרוב למצוא את פך השמן החתום בחותמו של הכהן הגדול. לולא היו בודקים, לא היו מוצאים. החשמונאים לא הסתפקו בנס הנצחון, אלא המשיכו עד לבית המקדש וחיפשו אחר פך אחד של שמן שהיה טהור על מנת להמשיך את האור במנורה.

מצויים אנו לאחר כאלפיים שנות גלות, בחסדי ה' יתברך חזרנו לארצנו וקיבלנו עצמאות. יש

מאמר מפי הרב ניר בן ארצי שליט"א | חג חנוכה הלכות | קדושים תהיו סיפורי צדיקות | מה ליוסף ותנוכה? ר' חנן חסן

מאסר מאסרו ומחנן הרב ניר בן ארצי שליט"א

בחנוכה יש חיבור בין שמים וארץ. ובתקופה הבאה, השמש מאירה פחות ואנו נהיה שותפים להגברת האור על ידי נרות החנוכה, ובכך אנו ממשיכים את שרשרת הדורות שמהללת ומשבחת את הקב"ה שלא יעזוב אותנו לעולמים.

תאיר נרי

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

בס"ד, גליון מס' 34

פרשת **מקץ** ב' בטבת תש"ע

לאור ההלכה - מפסקי מרן הראשל"צ הרה"ג מרדכי אליהו שליט"א

מהלכות חג החנוכה

אחר שאדם ברך על הנרות, אסור לו לדבר עד שיגמור להדליק את כל הנרות. אמנם אם דיבר, אם זה היה לפני הדלקת הנר הראשון, דברים שאינם בהקשר להדלקה יאמר "ברוך שם כבוד מלכותו", ויחזור ויברך. אך אם דיבר בדברים הקשורים להדלקה, כגון שראה שנשפך השמן או שלא שמו מספיק נרות, אינו חוזר לברך. מכל מקום, לכתחילה יזהר שלא ידבר אלא ימתין עד שימלאו שמן וכד'. (חגים, פנ"ח, כז-כט)

כמו כן, אם דיבר האדם אחר שכבר הדליק נר אחד או יותר, ימשיך להדליק את שאר הנרות ואינו צריך לחזור ולברך. (שם, שם)

מי ששכח לברך לפני ההדלקה, אם עדיין לא גמר להדליק את כל הנרות, יברך וידליק את הנשארים. (שם, שם כה)

טוב שאדם ידליק את רוב הפתילה בין כשמדליק בשמן ובין אם בנרות, כי הדלקה עושה מצווה. (שם, מח)

מי שהדליק וכבו הנרות בשוגג ואינו חוזר להדליק, לא יכניס החנוכיה הביתה עד שיעבור זמן ההדלקה מפני חשד הרואים. (שם, סד)

מצוה מן המובחר להדליק בשמן זית, ומכל מקום טוב שידליק בשמן הראוי לאכילה ולא רק למאור, שאפשר שיש בזה מן הזלזול להדליק בשמן פגום, אך עם זאת, עדיף שמן רק למאור כשהוא מן הזית על פני שמן שאינו מזיתים משום שלמעשה גם שמן למאור ראוי לאכילה ורק משום שמירת יתר של משרד הבריאות פסלוהו לאכילה. (שם, סה, עא)

אין להדליק קצת נרות בשמן וקצת בשעווה כדי שלא יאמרו ששני אנשים הדליקו יחד. לכן טוב שהנרות יהיו שווים בגודלם, מראם ומינם משום הידור מצווה, וטוב שהשמש יהיה שונה משאר נרות כדי שיהא ניכר שאינו מכלל נרות החנוכה. (שם, סח)

בני ישיבות או חיילים ספרדים שאינם נשואים, מעיקר הדין יוצאים ידי חובתם על ידי שאביהם מדליק עליהם בבית, ואם יש להם חדר מיוחד שלא בבית ההורים או שגרים בפנימיה, ידליקו שם בלא ברכה או שישתתפו בפרוטה עם אדם אחר וישמעו ממנו את הברכות. (שם, קח)

נערך בידי הרב טל חיימוביץ'

קדושים תהיו - הרב עמרם אדרעי שליט"א

הלכות סימני כשרות בדברים שצריכים הכשר

(מתוך: "הכשרות להלכה")

א. בשר, דגים ויין ושאר דברי מאכל החייבים בכשרות מהתורה אם הפקידם או שולחם ע"י גוי צריך לסמנם בשני סימוני כשרות כגון חותמות, פלומבות עופרת או מתכת, סגירה עם מפתח וכדו'. אבל דברי מזון שצריכים הכשר והם מדרבנן שהקפידו בהם כגון יין מבושל, חלב, לחם, גבינה ושאר דברי מאכל החייבים מדרבנן אם מפקידם או שולחם ע"י גוי גבינה חייב לסמנם בחותמת אחת.

ב. והוא הדין שצריך סימוני כשרות בכל הדברים כנ"ל במפקידם או שולחם ע"י ישראל החשוד להחליפם.

ג. דברים הצריכים סימון כשרות ששלחם ולא הכיר החתימה שיש חשש שהגוי פתחם והחליפם ונהנה בחליפין או יין שיש חשש שאסרו בנגיעה אסורים.

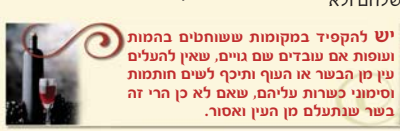

יש להקפיד במקומות ששוחטים בהמות ועופות אם עובדים שם גויים, שאין להעלים עין מן הבשר או העוף ותיכף לשים חותמות וסימוני כשרות עליהם, שאם לא כן הרי זה בשר שנתעלם מן העין ואסור.

ד. שלח ע"י גוי בהמה או עוף שחוטים בלא חותם, אסורים, שאין סימן שחיטה לסמוך עליו. אבל אם שלח על ידו בשר מנוקר מגידים שניכר בו ניקור הישראלי כשר.

ה. בשר הנשלח בידי ישראל עם הארץ נאמן עליו, ואין חוששים שמא יחליפו. ויש אומרים שאם הוא חשוד לאכול דבר שאין דרך להקל בו, אף הוא חשוד להחליפו.

ו. מותר לקנות גבינות החתומות כדרך שישראל חותמן אם נמכרין ע"י גוי ודווקא במקום שאין לחשוש שמא נשארו החותמות בידי הגוי וקבעו אותם בגבינותיהם, ויש מחמירים בזה אם לא ידע מי חתמו.

ז. המניח גוי בביתו ויש לו שם דברים הצריכים הכשר מהתורה או מרבנן, אם הוא יוצא ונכנס בביתו, או אפילו שוהה מחוץ לביתו זמן רב ולא הודיע לגוי שדעתו לשהות, מותר ולא חוששים שמא החליף הגוי, ואפילו הוא נהנה בחליפין, והוא שלא סגר עליו הבית עליו, לפי שהוא מתיירא בכל שעה לאמור עתה יבוא ויראני. אבל אם הודיעו לשהות - אסור, ואם אינו נהנה בחליפין מותר בכל עניין דלא חיישינן שמא החליף להכשילו, כיוון שאין לו הנאה בדבר.

ח. יין הנשלח או המופקד אצל גוי, צריך ב' חותמות, חותם בתוך חותם או מפתל וחותם, ודווקא ביין הארוז בבקבוקים של זכוכית או בחביות של חרס. אבל יין בחביות של עץ לא מועילים לו ב' חותמות מפני שיכולים להוציא היין מבין הסדקים ולא ירגישו. ויש מתירים בחביות של עץ אם סתומים היטב.

ט. כיצד הוא חותם בתוך חותם, סתם הבקבוק או החבית את פיהם בכלי וטחו הרי זה חותם אחד, היה כלי מהודק וטח עליו, מלמעלה הרי זה חותם בתוך חותם, וכן כל שינוי שמשנה מדברים שאין דרך כל אדם - הרי הם כחותם אחד או הטיחה או הקשירה חותם שני, והחותמות המדפיסות אע"פ שיש בהם כמה אותיות חושבים כחותם אחד.

החשוד לדבר איסור

י. החשוד לאכול דברים האסורים בין אם הוא חשוד באיסור תורה, בין אם חשוד באיסור דרבנן אין לסמוך עליו בהם. ואין לאכול אצלו דברים שהוא חשוד עליהם, או לקנות ממנו דברים הצריכים הכשר. וכן אינו נאמן עליהם אפילו בשבועה.

יא. החשוד על איסור חמור חשוד על הקל ממנו חוץ מאיסור קל החמור בעיני בני אדם שנזהרים בו יותר מבחמור.

בשר שנתעלם מן העין

יב. בשר הנמצא במקום הנעלם מן העין, אפילו ששם רוב המוכרים ישראלים ואין עליו סימני כשרות - אסרוהו חכמים. אלא אם כן היה לו סימן או שהיה לו טביעת עין שהוא מכירו ודאי, שהוא זה או שהיה צרור וחתום.

יג. תלה כלי מלא חתיכות בשר ונשבר הכלי, ונפלו החתיכות לארץ ואין לו בהם סימן ולא טביעת עין - הרי זה אסור.

החובה לסמן בשר בסימוני כשרות במקומות שיש שם גויים

יד. יש להקפיד במקומות ששוחטים בהמות ועופות אם עובדים שם גויים, שאין להעלים עין מן הבשר או העוף ותיכף לשים חותמות וסימוני כשרות עליהם, שאם לא כן הרי זה בשר שנתעלם מן העין ואסור.

טו. אם שולחים משרתת גויה או גוי וכדו', וכן מי שאינו נזהר בבשר כשר לקנות או להביא בשר מהאטליז, יש להיזהר שהבשר יהיה מסומן או ארוז וסגור ועל האריזה סימוני כשרות, שיעשו ע"י המשגיח או האטליז הכשר ושעל ידם יזוהה הבשר שנשלח.

טז. כששולחים בשר ודברי בשר לחנויות ולמוסדות וכדו', בנוסף לחתימות וסימוני כשרות שחייבים להיות על הבשר, יש להקפיד לצרף לכך גם אישור מהמשגיח או הרב או מהשוחט וכדו' על כמויות הבשר, משקל, אריזות וכיו"ב. וכן אם הוא מוכשר או לא, יום ושעת השחיטה, וצורת סימוני הכשרות שעל הבשר. ועל מקבל הבשר לזהות ולאמת את כל הפרטים של הבשר המתקבל ע"פ האישור הנ"ל בכדי למנוע מכשולים.

חדש! פורטל הדף היומי

האתר משמש ככבסה מרכזית עבור כל הפרסומים המיועדים ללומדי הדף-היומי וכולל פונקציות נוספות רבות לטובת לומדי הדף היומי:

סיכומים, מבוא, שו"ת, אידיונים, מאמרים, אוברול, מצא מברוא, לוח-שיעורים, פורום ועוד....

http://www.daf-yomi.com

"צדיק כתמר יפרח" - מדברי מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א

האור המיוחד שבחנוכה

הרמב"ם מתבטא בהלכותיו ב"מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאוד" (זמנים, הל' חנוכה, פ"ד, הי"ב), ולמה היא כל כך חביבה? מהי הסיבה שמצווה זו התחבבה כל כך על ישראל? צריך להבין כי האור של חנוכה הוא אור הממשיך מלמעלה ומעצים את קיום העולם וקיום עם ישראל. וכל זה, עד להתגלות משיח צדקנו, שאז העולם יאור כולו על ידי האור הגנוז ששמש ימי בראשית ויחליף את השמש ואת הירח. האור הגנוז הוא האור שנברא ביום הראשון לבריאת העולם שעליו נאמר "ויראה אלוקים את האור כי טוב, ויבדל" ועליו אמר ר' אבא: "ראה הקב"ה שעלה אורו מסוף העולם ועד סופו וכי טוב הוא לגנוז אותו, שלא יהנו ממנו רשעי העולם" (זהר בראשית מה:). אך באמת, למרות שאור זה נגנז, צדיקים גמורים נהנים ממנו, ובכל בוקר מקבלים מעט מאור זה, כדי חיות העולם.

והנה, בזמן שבית המקדש היה קיים, הייתה המנורה שבמקדש מביאה חיות לעולם וכדברי הזוהר בהעלותך קמט. (מתורגם) "דבר אל אהרון ואמרת אליו בהעלותך את הנרות. אמר ר' אבא בוא וראה, בשעה שהכהן התכוון להדליק נרות למטה והקריב את קטורת הסמים, באותה השעה האירו הנרות העליונים ונקשר הכל יחד. והיתה שמחה וחדוה בכל העולמות"... ואכן נס פך השמן שהיה באופן של מעל הטבע, נתן חיות לעולם כולו. ולכן אם חס ושלום לא היו מדליקים את המנורה ולא היה נעשה נס שהוא דלק שמונה ימים, אז לא היינו מדליקים נרות בחנוכה והברכה העתידה לעולם לא הייתה נשפעת וחיות העולם הייתה מתמעטת. כיוון שהאור של חנוכה ממשיך את הנס שהיה בזמן הדלקת המנורה, את אור המנורה שהיה במקדש, הוא נותן היום חיות לעולם כולו ולארץ ישראל. כלומר שחג החנוכה מהווה חוט וקשר עם מנורת המקדש - קשר שלא נגמר לעולם. וביתר הדגשה נסביר שכמו שהתורה היא אור המחיה את העולם, וללא התורה היה העולם חוזר לתוהו ובוהו, כך הוא גם עם אור נרות החנוכה, שהם כתמצית מאור מנורת המקדש המאירה לעם ישראל ולעולם כולו, מזככת ומטהרת את עם ישראל ומחברת אותם לאביהם שבשמים. כך הדלקת נרות חנוכה מחברת שמים וארץ.

השבת וחנוכה

בשבת יש נשמה יתרה שיורדת ושורה בכל יהודי ויהודי. שבת זהו יום מיוחד של חיבור בין עם ישראל לקב"ה. ואמנם בכל השבוע ישנו חיבור עם הקב"ה, אך כל השבוע כולם עסוקים ובשבת כולם מתקבצים בבתי כנסיות, מתפללים, לומדים תורה, המשפחה מתקבצת בבית, החיילים חוזרים הביתה וכך בשבת עוצמת החיבור גדולה וחזקה יותר. כל יהודי צריך לעצור ולהתאושש ולנוח מכל מה שעבר עליו במשך השבוע. לכן, אם אדם ישמור שבת כהלכתה וילמד תורה בשבת, הוא יקבל כוחות חזקים, הארה וזיכוך מכל מה שעבר עליו. כך יצא שכל שבת הוא יום של חזרה בתשובה מכל מה שהאדם עשה וטעה במשך השבוע, וכך בתחילת כל שבוע מתחילים מחדש, ומתגברים ועולים ברוח. הדלקת נרות חנוכה פעם בשנה במשך שמונה ימים, עושה גם היא עבודה רוחנית גבוהה. מורידה היא את האור הגנוז לארץ ישראל, מזכירה את הניסים של הנצחון ופך השמן ומחברת את עם ישראל לאביהם שבשמים.

שבת הוא יום של חזרה בתשובה מכל מה שהאדם עשה וטעה במשך השבוע, וכך בתחילת כל שבוע מתחילים מחדש, ומתגברים ועולים ברוח

כך כל עם ישראל המדליקים נרות, מתחברות נשמותיהם יחד אל אבינו שבשמים עד התגלות משיח צדקנו שכולנו נזכה לראות באורו ובאור הגנוז שיאיר מסוף העולם ועד סופו.

למעוניינים בפגישה עם **הרב ניר בן ארצי שליט"א** להתייעצות וברכה ניתן להתקשר לטל' 590-599-599-1 בין השעות 10:00 ל-15:00 בימים א'-ה'

צוהר לתיבה - ר' חנן חסן

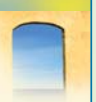

מה ליוסף ול-"חג האורים"?

בכל שבת חנוכה, ובמיוחד בפרשת מקץ, גיבור הפרשה הוא יוסף. **מהו הקשר הסמוי שבין יוסף הצדיק ובין חג החנוכה? והאם יש לנו על מי לסמוך, כאשר אנו משתמשים בכינוי "חג האורים"?**

יודוע המחלוקת בין ב"ה (בית הלל) וב"ש (בית שמאי) באשר למספר הנרות שאמורים להדליק בימי החנוכה. לפי ב"ש, פותח בשמונה ופותח והולך, עד שביום השמיני מדליק נר אחד בלבד. לפי ב"ה, פותח בנר אחד, ומכאן ואילך "מוסיף והולך", עד שביום השמיני מדליק שמונה נרות. ההלכה נפסקה כב"ה, אולי מכוחו הרוחני של יוסף (במשמעות של יוסיף) השורה ומאיר בימים אלה. אך עדיין יש מקום להבין את שורש המחלוקת ההלכתית על דרך פנימיות וחסידות.

כדי לקיים מצוות לא-תעשה, די לכאורה בישיבה באפס מעשה, אך הדברים שאותם אנו אמורים להימנע מלעשות, כרוכים ביצרים ובפיתויים, כך שלא כל כך קל לשבת מנגד ולא לעשות.

הדלקת הנרות מסמלת את גירוש החושך וגם את הוספת האור. גם המצוות מתחלקות לשני סוגים, מצוות עשה ומצוות לא-תעשה. מצוות לא-תעשה, עניינן "סור מרע", להרחיק אותנו מעשיית דברים המזיקים לנו, פוגמים בכושרנו לראות אלוקות וכמו מרחיקים אותנו מהקב"ה. לעומתן, מצוות עשה, כשמן, באות לידי ביטוי בעשייה ("יועשה טוב"), המשפרת את מצבנו וכושרנו לגילוי אלוקות וכמו מקרבת אותנו אל הקב"ה.

כדי לקיים מצוות לא-תעשה, די לכאורה בישיבה באפס מעשה, אך הדברים שאותם אנו אמורים להימנע מלעשות, כרוכים ביצרים ובפיתויים, כך שלא כל כך קל לשבת מנגד ולא לעשות.

האש משמשת לשריפה מחד, אך גם להארה מאידך. הגישה של ב"ש כמו תואמת את הגישה המוסרית, האומרת שנכון לפעול במרץ לגירוש ולסילוק הגורמים המפתים, עד שלא יקשה עלינו לעמוד בקיום מצוות לא-תעשה. השקע תחילה את רוב האנרגיה שלך "בשריפה", בביעור של "החמץ" שעלול להכשיל אותך. עם הזמן תפחת ותלך ההשקעה הנדרשת, כי הגורמים המעכבים ייחלשו וילכו. לכן, מספר הנרות "פותח והולך" בהתאם.

הגישה של ב"ה לעומתה, "תפסת מרובה, לא תפסת". קבל על עצמך עשייה טובה, במידה סבירה, שלא תקשה עליך להתמודד איתה. עשייה זו תהפוך לחלק טבעי ממך ומאורח חייך, ואז, תוכל להוסיף ולהשקיע בהארה, לקבל על עצמך עוד עשייה טובה. ומה עם סילוק השליחה? אל דאגה, שהרי "מעט מן האור דוחה הרבה מהחושך". כאשר פועלים להארה, החושך ממסלק מאליו, מבלי שנצטרך להפעיל מאמצים מיוחדים לסילוקו.

השם "חַג הָאוֹרִים" לא ניתן ע"י חז"ל ואף לא אומץ ע"י רז"ל. מפירושו של רש"י למקור השם "אור פָּשָׁדִים", עולה כי אור הוא כבשן (אליו השליך נמרוד את אברהם). השימוש במילה אור, היא לאש עזה ויוקדת, שנועדה לשרוף, ללבן, לחמם וכיו"ב, אך בוודאי אין הכוונה ללהבה שנועדה להאיר. לכן, אולי ניתן למצוא הצדקה לשם זה במטרת הביעור של השלילה, כגישת ב"ש.

ומה בין חנוכה ליוסף, לשיטת ב"ש?

רחל קראה לבנה יוסף משתי סיבות, האחת (על דרך הוספה) היא בקשתה, "יֹסֵף ה' לי בן אחר". הסיבה השנייה היא, "אסף אלקים את חרפתי". במילה אסף אין הכוונה לאיסוף וריכוז, אלא לעצירה ולסילוק, במשמעות של "שם קץ (סוף) לחרפתי". מכאן, שיוסף מקושר היטב לחנוכה ומהווה "מקור" לשתי הגישות המנוגדות, ב"ה וגם ב"ש.

ומכיוון שהלכה כב"ה, ניתן אולי להכשיר את "חַג הָאוֹרִים", ע"י הזזה מזערית של נקודה ממקומה, ולקראו "חַג הָאוֹרִים", לפי הכתוב בתהילים, "לעושה אוֹרִים גדולים, כי לעולם חסדו".

הגליון מוקדש לרפואתו השלמה של מו"ר הראשון לציון

הרה"ג מרדכי צמח בן מזל

בתוך כל חולי עם ישראל

פרפראות לתורה

"והנה שבע פרות עולות אחריהן... ותעמדנה אצל הפרות... ואכלנה הפרות"

(מא, ג-ד)

כאן מרומזים דברי חכמינו שאמרו, כי בתחילה בא היצר הרע אל האדם כ"הלך" עובר-אורח, לאחר מכן הוא בא אליו כאורח, ולבסוף הוא נעשה בעל בית ומושל בו.

שבע הפרות הרעות הינן סמל כוחות הרע של היצר, ובראשונה הן "עולות" - קימעה קימעה הן עולות ומתגלות לעתים רחוקות; לאחר מכן "ותעמדנה אצל" - הן מתדבקות אל האדם כאורח, עד שלבסוף "ותאכלנה" - הן בולעות אותו לחלוטין... (השפת אמת)

"אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך"

(מא, לט)

מסתבר, שגם פרעה הבין, כי אדם שיש בו יראת שמים ודעת אלקים, הנהו גם נבון וחכם ו"מדיניו" משובח... (בשם גדולי המוסר)